

10 ноември 2008 г.

Г-н Карл Билд,
министър на външните работи на Швеция
и председател на Комитета на министрите на Съвета на Европа

Адрес: Министерство на външните работи
Gustav Adolfs torg 1
SE-103 39 Stockholm
e-mail: registrator@foreign.ministry.se
Факс + 46 8 723 11 76

Ваше Превъзходителство,

Пишем до Вас, в качеството Ви на Председател на Съвета на Европа, да убедите Съвета да даде повече време за преразглеждане на проекта на Конвенцията за достъп до официални документи, вземайки предвид сериозната критика от страна на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ), както и тази от страна на представителя по свобода на медиите към Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, информационните комисари от девет европейски страни, повече от 250 граждански организации, и от Координационния комитет по медии и нови комуникационни услуги към самия Съвет на Европа.

Проблемите в проекта на Конвенцията, идентифицирани от ПАСЕ в становище, прието на 3 октомври 2008 г. (Становище № 270/2008), са много подобни на тези, които ние посочваме откакто е започнала работата по тази Конвенция през януари 2006 г. (виж приложенията/повече за кампанията на български език: http://www.aip-bg.org/documents/coe_convention_aod.htm). Също подобни са забележките, направени от информационните комисари на Естония, Германия, Унгария, Латвия, Македония, Сърбия, Словения, Швейцария и Великобритания и от Представителя по свобода на медиите към Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа. Тези органи не бяха официално консултирани по отношение на проекта и въпросите, които те поставиха не бяха разгледани напълно по същество.

Основният текст на този бъдещ договор бе изготвен за период от година и половина (януари 2006 – юли 2007) само и общата продължителност на срещите на работната група по проекта е само 14.5 дни. Малък брой граждански организации имаха възможност да участват в тези срещи, като нашите становища не бяха изцяло разгледани по същество. Гражданското общество, гражданите или експерти в областта като Европейските информационни комисари не бяха включени в по-широк консултативен процес – нещо, което е особено проблематично, имайки предвид (и както Обяснителния меморандум към Конвенцията гласи), че правото на достъп до официални документи е основно за пряката демокрацията.

На срещи в Страсбург голям брой страни подчертаха възможността за приемането на по-силна Конвенция, имайки предвид това, че техните закони и практиката по тях вече

гарантира по-голяма защита на основното демократично право на достъп до информация. Според тези становища и нашия сравнителен анализ, разрешаването на много от недостатъците в текста на настоящия проект на Конвенцията ще ограничи риска от намаляване броя на бъдещите ратификации на договора. Игнорирането на тези препоръки, в най-добрия случай, ще доведе до Конвенция със съмнителна добавена стойност за 39-те страни-членки на Съвета на Европа, които вече имат свои закони за достъп до информация, и може да поощри някои държави да снижат съществуващи стандарти.

Засилването на Конвенцията несъмнено ще създаде изискване за някои ратифициращи страни да въведат промени в националните си закони. Това е нормално за договори, свързани с човешки права, чиято основна цел е да мотивират държавите да приведат своето законодателство и практика в съответствие със стандартите, определени в договора; ако не беше така, тогава щеше да има малко смисъл в това органи като Съвета на Европа да приемат подобни договори. За да има бъдещата Конвенция истинска стойност на определящ стандартите договор, тя трябва да определя това основно демократично право по начин, съответстващ на по-добрите практики и международно право в областта.

Отбелязваме, че целите, които Швеция си постави като председателстваща Комитета на министрите, включват „засилване работата на Съвета на Европа за насърчаване на демокрацията“ и „прозрачността и ефективността в Съвета на Европа“. В съответствие с тези цели, Швеция трябва да поощри силна Конвенция за правото на достъп до официални документи и да осигури напълно отворен и консултативен процес за нейното приемане.

Отбелязваме, че сериозните забележки, изразени от ПАСЕ и голям брой други заинтересовани лица, както и придържането към демократичния процес, изискват адекватно преразглеждане на проекта на Конвенцията. Призоваваме Ви, в качеството Ви на Председател на Комитета на министрите и външен министър на Швеция – държава с дълга традиция в отвореното управление, бидейки първата в света, която приема закон за достъп до информация – да вземете решение за удължаване на времето за преразглеждане на разпоредбите в проекта, които са най-сериозно критикувани.

Искрено ваши,

Хелън Дарбишър, изпълнителен директор, Access Info Europe
Тоби Мендел, директор Правна програма, ARTICLE 19
Сандра Коливър, старши юрист, Open Society Justice Initiative
Гергана Жулева, изпълнителен директор, Програма Достъп до Информация